

Vejledning om udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19

(LOS' fremhævninger)

Folketinget har den 17. marts 2020 vedtaget lov nr. 212 af 17. marts 2020 om ændring af lov om sygedagpenge (Udvidet ret for arbejdsgiver til refusion og for selvstændige til sygedagpenge som følge af covid-19).

Formålet med loven er at afværge store økonomiske konsekvenser for arbejdsgiverne og selvstændige erhvervsdrivende ved et eventuelt omfattende udbrud af covid-19 i Danmark.

Med loven får arbejdsgivere en udvidet ret til refusion for løn eller sygedagpenge, der udbetales til lønmodtagere, der er fraværende som følge af covid-19. Ligeledes får selvstændige erhvervsdrivende udvidet ret til sygedagpenge for fravær som følge af covid-19.

Reglerne fremgår af §§ 43 a og 53 b i lov om sygedagpenge (sygedagpengeloven):

§ 1

I lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 107 af 2. februar 2020, som ændret ved § 4 i lov nr. 339 af 2. april 2019 og lov nr. 1555 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 43 indsættes før overskriften før § 44:

»§ 43 a. En selvstændig erhvervsdrivende, som i øvrigt opfylder lovens betingelser, har ret til sygedagpenge fra kommunen i de første 2 uger af sygeperioden, hvis den selvstændiges uarbejdsdygtighed efter § 7 skyldes covid-19.

Stk. 2. En selvstændig erhvervsdrivende, som ikke efter § 7 er uarbejdsdygtig, men som i øvrigt opfylder lovens betingelser, har ret til sygedagpenge fra kommunen i den periode, hvor den selvstændige ikke kan varetage sit arbejde på grund af en anbefaling fra sundhedsmyndighederne til bestemte grupper om hjemmeophold på grund af konkrete forhold i forbindelse med covid-19.

Stk. 3. Anmeldelse af fraværet til kommunen efter stk. 1 og 2 skal ske senest 3 uger efter første fraværsdag ved at udfylde en blanket, som udleveres af kommunen. Kommunen kan se bort fra overskridelse af fristen i 1. pkt. af de grunde, som fremgår af § 43, stk. 5.«

2. Efter § 53 a indsættes i *kapitel 19*:

»§ 53 b. En arbejdsgiver har ret til at få refusion fra kommunen i de første 30 kalenderdage af sygefraværet, hvis lønmodtagerens uarbejdsdygtighed efter § 7 skyldes covid-19 og lønmodtageren i øvrigt opfylder lovens betingelser. Refusionen beregnes efter reglerne om sygedagpenge fra kommunen til lønmodtagere, jf. § 47, stk. 1, 1. pkt. Refusionen kan dog højst ske med det beløb, som lønmodtageren har ret til efter § 50, stk. 2.

Stk. 2. For en lønmodtager, der i øvrigt opfylder lovens betingelser, har arbejdsgiveren, uanset at lønmodtageren ikke er uarbejdsdygtig efter § 7, ret til at få refusion fra kommunen for udbetalt løn for den periode, hvor lønmodtageren ikke kan varetage sit arbejde på grund af en anbefaling fra sundhedsmyndighederne til bestemte grupper om hjemmeophold på grund af konkrete forhold i forbindelse med covid-19. Refusionen beregnes efter reglerne om sygedagpenge fra kommunen til lønmodtagere, jf. § 47, stk. 1, 1. pkt. Refusionen kan dog højst ske med det beløb, som lønmodtageren ville have ret til efter § 50, stk. 2, hvis lønmodtageren kunne få sygedagpenge, fordi lønmodtageren var uarbejdsdygtig efter § 7.

Stk. 3. § 59 finder anvendelse for anmeldelse af refusionskrav efter stk. 1 og 2.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

Stk. 3. §§ 43 a og 53 b i lov om sygedagpenge som affattet ved denne lovs § 1 ophæves den 1. januar 2021.

§ 3

Stk. 1. § 1, nr. 1, finder anvendelse for selvstændige erhvervsdrivende, hvor første fraværsdag på grund af covid-19 indtraf den 27. februar 2020 eller senere. For fravær som følge af covid-19 med første fraværsdag i perioden fra den 27. februar 2020 og frem til lovens ikrafttrædelse kan der indgives anmodning om sygedagpenge indtil den 15. april 2020.

Stk. 2. § 1, nr. 2, finder anvendelse for en arbejdsgiver, der søger om refusion, hvis lønmodtagerens fravær skyldes covid-19 og første fraværsdag indtraf den 27. februar 2020 eller senere.

Stk. 3. For fraværsdage før den 1. januar 2021 finder bestemmelserne i §§ 43 a og 53 b i lov om sygedagpenge som affattet ved denne lovs § 1 anvendelse, selv om ansøgning er indgivet efter lovens ophævelse, eller hvis ansøgning ikke er færdigbehandlet efter lovens ophævelse.

Givet på Fredensborg Slot, den 17. marts 2020

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

Loven er en midlertidig lov, som har tilbagevirkende kraft fra den 27. februar 2020. §§ 43 og 53 b i lov om sygedagpenge ophæves den 1. januar 2021.

Vejledningen er opdelt i 4 hovedafsnit: afsnit 2 vedrører arbejdsgiverens udvidede ret til refusion efter sygedagpengelovens § 53 b, afsnit 3 vedrører selvstændige erhvervsdrivendes udvidede ret til sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 43 a, og i afsnit 4 gennemgås ikrafttrædelses- og overgangsreglerne.

Der henvises endvidere til de gældende vejledninger til sygedagpengeloven.

2. Udvidet ret til refusion til arbejdsgiveren (sygedagpengelovens § 53 b)

Efter sygedagpengeloven § 30, stk. 1, afholder arbejdsgiveren som udgangspunkt udgifterne til sygedagpenge i de første 30 kalenderdage (arbejdsgiverperioden). Udbetaler arbejdsgiveren løn under fravær ud over arbejdsgiverperioden, er arbejdsgiveren berettiget til at få udbetalt de sygedagpenge, som lønmodtageren ellers ville have ret til fra kommunen, jf. sygedagpengelovens § 54.

Sygedagpengelovens § 53 b giver arbejdsgiveren udvidet ret til refusion i følgende situationer:

– En arbejdsgiver har ret til at få refusion fra kommunen i de første 30 kalenderdage af sygefraværet, hvis lønmodtagerens uarbejdsdygtighed efter sygedagpengelovens § 7 skyldes covid-19, og lønmodtageren i øvrigt opfylder sygedagpengelovens betingelser for ret til sygedagpenge, herunder beskæftigelseskravet over for kommunen, jf. sygedagpengelovens § 53 b, stk. 1. Der er her tale om, at arbejdsgiveren får tidligere refusion end normalt.

– For en lønmodtager, der i øvrigt opfylder sygedagpengelovens betingelser for ret til sygedagpenge, herunder beskæftigelseskravet over for kommunen, har arbejdsgiveren, uanset lønmodtageren ikke er uarbejdsdygtig efter sygedagpengelovens § 7, ret til at få refusion fra kommunen for udbetalt løn for den periode, hvor lønmodtageren ikke kan varetage sit arbejde på grund af en anbefaling fra sundhedsmyndighederne til bestemte grupper om hjemmeophold på grund af konkrete forhold i forbindelse med covid-19, jf. sygedagpengelovens § 53 b, stk. 2. Der er her tale om en ny form for refusion til arbejdsgiveren.

Reglerne gælder for både private og offentlige arbejdsgivere.

2.1. Betingelser for arbejdsgiverens ret til refusion efter sygedagpengelovens § 53 b, stk. 1

2.1.1. Lønmodtagers uarbejdsdygtighed som følge af egen sygdom (§ 7), der skyldes covid-19

Det er en betingelse for arbejdsgiverens ret til refusion i arbejdsgiverperioden efter sygedagpengelovens § 53 b, stk. 1, at lønmodtageren er uarbejdsdygtig efter sygedagpengelovens § 7 som følge af egen sygdom, der skyldes covid-19.

Afgørelsen af, hvorvidt man kan anses for uarbejdsdygtig, skal ske på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på personens arbejdsevne, jf. sygedagpengelovens § 7, stk. 1. Det betyder, at personer, som har en sygdom, men som ikke er uarbejdsdygtige på grund af sygdommen, ikke har ret til sygedagpenge.

Efter gældende praksis omfatter begrebet uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand blandt andet en række situationer, hvor den pågældende ikke er egentlig syg, men fraværende fra arbejdet på grund af lægeundersøgelser m.v.

En lønmodtager, der er konstateret smittet med covid-19, må som udgangspunkt antages at være uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom og dermed have ret til sygedagpenge. Som eksempel kan nævnes de personer, som efter en skiferie i Italien efterfølgende blev konstateret smittet med covid-19.

Der vil ikke kunne ske en konstatering af covid-19 af alle smittede. Sygemeldte, som har en realistisk formodning om, at deres sygefravær skyldes smitte med covid-19, vil ligeledes regnes for at være uarbejdsdygtige efter § 7.

For en lønmodtager, der er sat i karantæne på grund af smitterisiko for covid-19 uden selv at være konstateret syg, men efter en konkret lægelig vurdering antages sandsynligvis at (kunne) være smittebærer, og det efter Sundhedsstyrelsens vurdering er afgørende, at personen er i karantæne og dermed evt. ikke kan arbejde af hensyn til bl.a. at modvirke spredning af smitte, kan karantænen sidestilles med, at personen er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Det forudsættes, at der er tale om en løbende og aktiv, individuel opfølgning fra sundhedsmyndighederne af den karantæne-satte person.

Karantæne-situationen var bl.a. relevant, da der stadig kun sås enkelte importerede tilfælde af covid-19 i Danmark. Da arbejdede Sundhedsstyrelsen ud fra en såkaldt inddæmningsstrategi. Denne gik ud på hurtigt at få diagnosticeret dem, der var smittede, foretage smitteopsporing af mulige kontakter og karantænesætte personer, som vurderedes at være i risiko. Formålet var at forsinke spredningen af covid-19 i det danske samfund.

2.2. **Betingelser for arbejdsgiverens ret til refusion efter sygedagpengelovens § 53 b, stk. 2**

2.2.1. **Anbefaling fra sundhedsmyndighederne om hjemmeophold**

Det særlige ved sygedagpengelovens § 53 b, stk. 2, er, at arbejdsgiveren får ret til refusion for en periode, hvor lønmodtageren opfylder lovens betingelser for ret til sygedagpenge, med undtagelse af kravet om at være uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom (§ 7), dvs. at lønmodtageren ikke er uarbejdsdygtig i lovens forstand og dermed heller ikke selv opfylder betingelserne for ret til sygedagpenge.

Det vil sige, at det er en betingelse for arbejdsgiverens ret til refusion efter sygedagpengelovens § 53 b, stk. 2, at lønmodtageren ikke kan varetage sit arbejde på grund af en anbefaling fra sundhedsmyndighederne til bestemte grupper om hjemmeophold på grund af konkrete forhold i forbindelse med covid-19.

Det er herefter en betingelse, at lønmodtageren tilhører en af de grupper, hvor sundhedsmyndighederne anbefaler hjemmeophold på grund af covid-19. Det kan f.eks. være på grund af rejse i bestemte områder, hvor sundhedsmyndighederne i en periode anbefalede hjemmeophold ("røde zoner"), eller personen har opholdt sig på et bestemt sted på et bestemt tidspunkt, hvor sundhedsmyndighederne efterfølgende på grund af konkret smittefare har oplyst, at de bør blive hjemme i en periode efter besøget. Det omfatter med andre ord personer, der antages at have haft kontakt til en anden person smittet med covid-19, og som sundhedsmyndighederne derefter som en sundhedsfaglig foranstaltning anbefaler at blive hjemme, så de ikke smitter andre.

For eksempel angives i nyhed af 10. marts fra Styrelsen for Patientsikkerhed:

"Styrelsen for Patientsikkerhed er blevet orienteret om, at en COVID-19-smittet person har været til en fredagsbar på Panum Institutet, Københavns Universitet, fredag 6. marts mellem kl. 11 og 21. Den smittede er i isolation. Styrelsen for Patientsikkerhed er i gang med arbejdet med at opspore kendte tætte kontakter til den smittede.

Vi opfordrer til, at alle, der har været til stede til fredagsbaren i pågældende tidsrum, bliver hjemme i 14 dage – dette gælder også, hvis man ikke på nuværende tidspunkt har symptomer på at være smittet. Man bør i perioden også holde sig fysisk adskilt fra andre mennesker, inklusive egen familie.

Hvis du oplever symptomer som feber, hoste eller åndenød i løbet af de 14 dage, skal du ringe til egen læge eller vagtlægen og oplyse, at du har været til en fredagsbar, hvor der var en COVID-19-smittet person til stede.

Personer, som har været til stede til fredagsbaren, skal under alle omstændigheder ikke besøge sygehuse, plejecentre m.v., hvor der er personer, som vil være særligt udsatte og sårbare i tilfælde af smitte med COVID-19."

Hensigten med bestemmelsen er at kompensere for fraværet, når der er tale om lønmodtagere, hvor sundhedsmyndighederne anbefaler hjemmeophold på grund af covid-19, fordi de pågældende personer udgør en konkret smitterisiko.

Fraværet for personer, hvor sundhedsmyndighederne anbefaler, at disse personer bliver mest muligt hjemme for at beskytte personen mod en generel smitterisiko, f.eks. fordi personen har en bestemt sygdom og dermed er mere sårbar, er ikke omfattet af hverken § 53 b, stk. 1 eller 2.

Fravær som f.eks. skyldes, at en arbejdsgiver sender lønmodtageren hjem på grund af svigtende ordretilgang, eller vælger at sende sine ansatte hjem, fordi arbejdsgiver selv mener, at der er tale om smittefare, er ikke omfattet af hverken § 53 b, stk. 1 eller 2.

Det er også en betingelse, at lønmodtageren ikke kan varetage sit arbejde på grund af hjemmeopholdet.

Det betyder, at arbejdsgiver vil kunne få refusion, hvis fraværet skyldes covid-19, selvom der ikke er tale om uarbejdsdygtighed i sygedagpengelovens forstand. Er der tale om, at lønmodtageren helt eller delvist arbejder hjemmefra, vil refusionen helt eller delvist skulle bortfalde efter lovens almindelige regler herom.

Det bemærkes, at arbejdsgiverens ret til refusion fra kommunen for udbetalt løn til lønmodtageren efter § 53 b, stk. 2, gælder for (hele) den periode, hvor lønmodtageren ikke kan varetage sit arbejde på grund af sundhedsmyndighedernes anbefaling om hjemmeophold på grund af konkrete forhold i forbindelse med covid-19.

Bortset fra kravet om uarbejdsdygtighed skal sygedagpengelovens øvrige betingelser, herunder beskæftigelseskravet, være opfyldt. Se afsnit 2.3.1. nedenfor.

2.3. Sygedagpengelovens øvrige betingelser, beregning af refusion og anmeldelse

2.3.1. Beskæftigelseskrav

Det er en betingelse for arbejdsgiverens ret til refusion fra lønmodtagerens første fraværsdag, at lønmodtageren opfylder sygedagpengelovens almindelige betingelser for ret til sygedagpenge, herunder beskæftigelseskravet i forhold til kommunen, jf. sygedagpengeloven § 32, stk. 1.

Det vil sige, at en arbejdsgiver ikke får ret til refusion fra kommunen, hvis lønmodtageren ikke opfylder beskæftigelseskravet over for kommunen, jf. sygedagpengeloven § 32, stk. 1. Det er således ikke tilstrækkeligt, at lønmodtageren alene opfylder beskæftigelseskravet i forhold til arbejdsgiveren, jf. sygedagpengeloven § 30, stk. 2.

Om beskæftigelseskravet i forhold til kommunen henvises til bekendtgørelse om opgørelse af beskæftigelseskrav og beregning af sygedagpenge m.v.

2.3.2. Beregning af refusion

Efter sygedagpengelovens § 54 er en arbejdsgiver, der udbetaler løn under sygefravær fra arbejdet, berettiget til at få udbetalt de sygedagpenge, som lønmodtageren ellers ville have ret til fra kommunen vedrørende samme arbejdsforhold, dog højst med et beløb svarende til den udbetalte løn for samme tidsrum.

Refusionen beregnes efter reglerne om sygedagpenge fra kommunen til lønmodtagere, jf. sygedagpengelovens § 47, stk. 1, 1. pkt. Refusionen kan dog højst ske med det beløb, som lønmodtageren ellers ville have ret til fra kommunen efter sygedagpengelovens § 50, stk. 2.

Arbejdsgiver får ikke ret til refusion, hvis lønmodtager af andre grunde end kravet om uarbejdsdygtighed (der er fraveget for så vidt angår § 53 b, stk. 2) ikke har ret til sygedagpenge, f.eks. fordi lønmodtager ikke opfylder lovens beskæftigelseskrav over for kommunen. Ligeledes vil arbejdsgiver ikke få ret til refusion, hvis lønmodtager af anden grund ikke har ret til sygedagpenge. Der er f.eks. ikke ret til sygedagpenge for søgnehellidage, så arbejdsgiver kan tilsvarende ikke få refusion for disse dage.

For lønmodtagere, der opfylder kravet om uarbejdsdygtighed, og hvor sagen er omfattet af § 53 b, stk. 1, men hvor lønmodtageren på første sygefraværsdag er omfattet af tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24 – dvs. har ret til et jobafklaringsforløb i stedet for sygedagpenge – vil

arbejdsgiveren være berettiget til refusion fra kommunen i arbejdsgiverperioden, hvis arbejdsgiveren udbetaler løn eller sygedagpenge, jf. således Ankestyrelsens principmeddelelse 15-15.

Er der tale om, at lønmodtageren helt eller delvist arbejder hjemmefra, vil sygedagpengene og dermed refusionen til arbejdsgiveren helt eller delvist skulle bortfalde efter lovens almindelige regler herom.

2.3.3. Anmeldelse og frister

For arbejdsgivers anmeldelse af refusionskrav efter sygedagpengelovens § 53 b anvendes sygedagpengelovens § 59, jf. § 53 b, stk. 3.

Det betyder, at sygedagpengelovens almindelige regler om anmeldelse af refusionskrav, herunder frister for anmeldelse, også skal finde anvendelse for så vidt angår den udvidede ret til refusion til en arbejdsgiver, hvis lønmodtagerens fravær skyldes covid-19.

Det følger bl.a. af disse regler, at hvis fraværet er afsluttet inden for 30 kalenderdage fra første fraværsdag, kan der ydes refusion for tidsrum, der ligger indtil 3 måneder forud for fremsættelsen af kravet, jf. sygedagpengelovens § 59, stk. 4.

Arbejdsgiveren skal anvende det almindelige indberetningssystem Nemrefusion i forbindelse med anmodning om refusion for covid-19, så sagerne kan blive oprettet automatisk i kommunerne.

Arbejdsgiveren skal ved anmodningen om refusion fra første dag angive "anden årsag" og med fritekst angive, at årsagen er covid-19. På denne måde vil det digitale flow kunne gennemføres i disse sager.

I underretningsbrevet til lønmodtageren vil de oplysninger, som er afgivet af arbejdsgiveren fremgå, herunder oplysningen om årsagen til anmodningen om tidlig refusion. Lønmodtageren har pligt til i Mit Sygefravær at svare på, om lønmodtageren er enig i arbejdsgiverens oplysninger. Hvis lønmodtageren ikke er enig, skal lønmodtageren angive, hvorfor lønmodtageren ikke kan bekræfte oplysningerne fra arbejdsgiveren. Lønmodtageren skal som udgangspunkt ikke selv afgive yderligere dokumentation for fraværet.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=213512>

....